

EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDETİN ÖNLENMESİ VE AZALTILMASI STRATEJİ EYLEM PLANI

Çukurova-Kasım 2018

YÖNERGE

1. Amaç

Güvenli eğitim ortamı sağlayacak yönetim süreçlerinin işletilmesi.

2. Dayanak

Bu plan; Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 2002/11 No'lu Genelgesi, Milli Eğitim Bakanlığı APK Başkanlığının 2003/91 No'lu Genelgesi, Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 26/03/2004 tarihli ve 1265 sayılı yazısı ile 2006/26 nolu Genelgesi,21.01.2009 tarihli 2009/09 sayılı genelgesi doğrultusunda hazırlanmıştır.

3. Gerekçe

Eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında, eğitim ortamları ve çevresindeki ilişkilerin ve uygulamaların yapıcı, onarıcı, barışçıl ve destekleyici hale getirilmesinde yönetsel süreçler belirleyicidir. Bu nedenle eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi ve şiddete etkili müdahale konusunda yönetsel süreçlerin etkili bir şekilde işletilmesi gerekmektedir. Şiddet konusunda ele alınan öğrenci, öğretmen, aile, yakın çevre gibi unsurların uyumlu ve eş güdüm içinde çalışması için kalıcı yönetim anlayışının güçlendirilmesi bir zorunluluktur. Geliştirilecek politikaların, uygulanacak program ve hizmetlerin yürütülmesinde her kademeden yöneticiler arasında söz ve eylem birliğinin bulunması şiddetin önlenmesi ve azaltılması açısından önemlidir.

4. Stratejiler

- Şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında bilgiye dayalı yönetim uygulamalarının geliştirilmesi,
- Şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında katılımcı ve işbirliğine dayalı yönetim anlayışının güçlendirilmesi,
- Şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında izleme ve değerlendirme sisteminin oluşturulması.

5. Uygulanma Alanı

Adana ilinin Çukurova,Karaisalı ve Pozantı ilçelerinin eğitim-öğretim kurumları.

6. Uygulama Yılı

2018/2019 eğitim-öğretim yılı.

7. Uygulama Alanı Görevli Rehberlik ve Araştırma Merkezi

Bu plan ve kapsamı çalışmalar; İlçe Yürütme Kurulu/Adana İl Milli Eğitim Müdürlüğünün talimatları doğrultusunda Çukurova Rehberlik ve Araştırma Merkezi koordinatörlüğünde yürütülür.

8. Planın Uygulanması

Çukurova Rehberlik ve Araştırma Merkezi görev bölgesinde yer alan Çukurova,Karaisalı ve Pozantı ilçelerinde bulunan eğitim ve öğretim kurumları;

8.1. Ekte yer alan "2018/2019 Eğitim-Öğretim Yılı Eğitim Ortamlarında Şiddetin Önlenmesi ve Azaltılması Eylem Planı" 2006/26 No'lu Genelgeye göre kendi ihtiyaç ve koşulları doğrultusunda yeniden düzenleyerek uygulamaya koyacaklardır.

8.2. Planın uygulanmasında Çukurova Rehberlik ve Araştırma Merkezi'nden destek talebinde bulunabilirler.

8.3. Hazırladıkları planı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne göndereceklerdir.

9. Planın Yürütülmesinde Görev ve Sorumluluklar

9.1. İl Yürütme Kurulu ve Görevleri

- 9.1.1. İl eylem planını hazırlar.
- 9.1.2. Kurumlar arasında eş güdümü sağlar.
- 9.1.3. Her kurul üyesinin, bağlı bulunduğu kurumunu ilgilendiren çalışmaları organize eder ve koordinasyonu sağlar.
- 9.1.4. Eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi ve azaltılması kapsamındaki çalışmaların değerlendirilmesi, izlenmesi, geliştirilmesini sağlar.
- 9.1.5. 3 ayda bir toplanır.

9.2. İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Kurulun sekretarya hizmetleri milli eğitim müdürlüğü tarafından yürütülür.

İl düzeyinde koordinasyon Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından sağlanır. Bu kapsamda görevleri şunlardır:

- 9.2.1. İlgili müdür yardımcıları/şube müdürleri, ilköğretim müfettişleri kurul başkanı, ilçe milli eğitim müdürleri, eğitim öğretim kurumları müdürlerinin Eylem Planı hakkında bilgilendirilmesi ve görevlendirilmesi,
- 9.2.2. Kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi, buna paralel olarak teknik danışmanlık hizmeti sağlanması,
- 9.2.3. Yürütülecek çalışmalarda teknik ve danışmanlık hizmeti sağlayacak R.A.M.'ların donanım, personel ve materyal bakımından güçlendirilmesi ve desteklenmesi,
- 9.2.4. İzleme ve değerlendirme sistemi oluşturulması,
- 9.2.5. Eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi ve azaltılması kapsamındaki çalışmaların değerlendirilmesi, izlenmesi ve sonuçlarının raporlaştırılarak İl Yürütme Kuruluna sunulması ve Milli Eğitim Bakanlığına ulaştırılması.

9.3. İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

İlçe düzeyindeki koordinasyon İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından sağlanır. Bu kapsamda görevleri şunlardır:

- 9.3.1. İlgili müdür yardımcıları/şube müdürleri, okul / kurum müdürleri, Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürünün okul eylem planının nasıl oluşturulması gerektiği hakkında bilgilendirilmesi ve görevlendirilmesi,
- 9.3.2. Kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi buna paralel olarak teknik ve danışmanlık hizmeti verilmesi,
- 9.3.3. Yürütülecek çalışmalarda teknik ve danışmanlık hizmeti sağlayacak R.A.M.'ların donanım, personel ve materyal bakımından güçlendirilmesi ve desteklenmesi,
- 9.3.4. İzleme ve değerlendirme sistemi oluşturulması,
- 9.3.5. Eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi ve azaltılması kapsamındaki çalışmaların değerlendirilmesi, izlenmesi ve sonuçlarının raporlaştırılarak İl Milli Eğitim Müdürlüğüne ulaştırılması.

9.4. Çukurova Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü (RAM)

Çukurova Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü ilçe eylem planı ve kararları doğrultusunda aşağıdaki görevleri yürütür:

- 9.4.1. RAM düzeyinde çalışmaları yürütecek çalışma ekibinin oluşturulması,
- 9.4.2. Mevcut programların (Örnek: "Hayata sahip çıkma, psikososyal koruma, önleme ve müdahale programları ile Temel Önleme Programları) ve bu kapsamda hazırlanacak programların, eylem planlarının yürütülmesinde ihtiyaç duyulması halinde öğretmenlere teknik ve danışmanlık desteği verilmesi,
- 9.4.3. Çalışma bölgesinde rehberlik öğretmeni/psikolojik danışmanı olmayan okul/kurumlara verilecek eğitim çalışmalarını ekipler aracılığı ile ulaştırılmasının sağlanması,
- 9.4.4. Öğrencilerin gerektiğinde ilgili sağlık ve sosyal hizmet kurumlarına yönlendirilmesi ve koruma kararının alınması amacıyla ilgili birimlerle iş birliği yapılması,
- 9.4.5. Meslektaş desteği sağlamak amacıyla psikolojik danışmanlar arasında toplantı düzenlenmesi.

9.5. Okul / Kurum Müdürlükleri

Merkezi ve il eylem planları çerçevesinde, Adana Çukurova,Karaisalı ve Pozantı ilçelerinde yer alan okul/kurum müdürlükleri aşağıdaki görevleri yerine getirir.

9.5.1. Okul müdürünün başkanlığında, bir müdür yardımcısı, bir rehber öğretmen / psikolojik danışman, bir öğretmen, bir öğrenci temsilcisi ve okul aile birliği başkanının yer aldığı okul/kurum çalışma ekibinin oluşturulması, okul/kurum personelinin konuyla ilgili görev ve sorumluluklarının tanımlanması,

9.5.2. Okul/kurum düzeyinde uygulanacak Okul/Kurum Eylem Planının hazırlanması ve bu planın il/ilçe milli eğitim müdürlüğüne gönderilmesi ,

9.5.3. Okul/Kurum Eylem Planının geliştirilmesi ve uygulanmasında, okul/kurum rehberlik ve psikolojik danışma servisi, şube, branş ve zümre öğretmenleri, yönetim, öğrenci temsilciliği ve okul/aile birliği arasında gerekli koordinasyonun sağlanması,

9.5.4. İl / İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne eşgüdümünde sağlık, sosyal hizmet, emniyet, üniversite, sivil toplum kuruluşları, eğitim sendikaları gibi birim kurum ve kuruluşlarının desteklerinin alınması.

9.5.5. İl/ilçe Eylem Planları çerçevesinde okul rehberlik ve psikolojik danışma servisi ve Rehberlik ve Araştırma Merkezi ile koordineli olarak okul/kurumunda programların yürütülmesinde uygun ortam personelin görevlendirilmesi, toplantıların düzenlenmesi hususlarında her türlü kolaylığın sağlanması,

9.5.6. Şiddete neden olabilecek risk faktörlerini, okuldaki akran ilişkilerinin ve çevre özelliklerinin dikkate alınarak belirlenmesi ve bu faktörleri ve/veya etkileri en aza indirecek tedbirlerin alınması,

9.5.7. Öğretmenler, öğrenciler ve ailelerin psikososyal olarak gelişimlerine yönelik hazırlanan rehberlik ve temel önleme programları, diğer rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri, sosyal etkinlikler, spor ve serbest zaman etkinlikleri bütünleştirilerek okulda olumlu psikolojik ortamın oluşturulması,

9.5.8. Okul/kurum içinde eylem planı kapsamında yapılan çalışmaların değerlendirilmesi, değerlendirme sonuçlarının uygulamada karşılaşılan sorunlar ve öneriler ile birlikte Mayıs ayının son haftasında Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderilmesi .

10. Raporlama

Eğitim ve öğretim kurumları; eylem planı kapsamında yapılan çalışmalara ilişkin nicel ve nitel veriler ile uygulamada karşılaşılan sorunlar ve önerileri Aralık ve Mayıs ayının son haftasında İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderilecektir.

EK-3

OKUL TEMEL ÖNLEME EYLEM PLANI

(SALDIRGANLIK, ŞİDDET, ZORBALIK, OKUL TEMELLİ ÖNLEME ÇALIŞMALARI)

Temel Yaklaşım ve Kuramsal Çerçeve

Önleyici-Gelişimsel Rehberlik

Öğrenciler İçin Strateji ve Genel İçerik

1. Düzey > Tüm öğrencilere odaklanma

Etkili ve sağlıklı davranma becerileri öğreten düzenli sistematik programlar

2. Düzey > Risk gruplarına odaklanma

Çatışma Çözme, Akran Arabuluculuğu, Sosyal Problem Çözme, Akran
Yüzleşmesi gibi beceriler kazandırma programları

3. Düzey > Hedef öğrencilere (sürekli kontrolsüz kızgın, saldırgan davrananlara)

Odaklanma

Saldırgan davranışların yerine konacak davranış repertuarı eğitimi, öfkeyle başa çıkma eğitimi
programları

Okul Programları ve Genel Amaçları

Sosyal-Duygusal Yeterliğe Odaklı Programlar:

- Öfke Yönetimi
- Çatışma Çözme
- Problem Çözme
- Empati Geliştirme
- Stresle Başetme/Stres Yönetimi
- Akran İlişkileri Geliştirme
- Akran Arabuluculuğu
- Sosyal Beceriler ve Kişilerarası İlişkiler
- Kendini İfade Etme ve Etkili Davranma
- Kendini Ayarlama
- Özdisiplin
- Karar Verme, Sorumluluk Alma
- Özgüven

Genel Amaçlar:

- Şiddetin önlenabilir olduğunu göstermek.
- Öfkenin hayatın doğal ve önemli bir parçası olduğunu fark ettirmek.
- Öfkenin yapıcı ve sağlıklı şekilde ifade edilebileceğini öğretmek.
- Öfke ve şiddeti kontrol etmenin büyüme ve olgunlaşmanın gereği olduğunu fark ettirmek.
- Öfkeyi ifade etmede olumlu yolları tanıtmak
- Çatışma durumlarında şiddete alternatif davranışları geliştirmek.

.....İLKOKULU/ORTAOKULU/LİSESİ
2018–2019 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDETİN ÖNLENMESİ VE AZALTILMASI EYLEM PLANI

MÜDAHALE ALANI 1: YÖNETİM SÜREÇLERİ				
AMAÇ: GÜVENLİ EĞİTİM ORTAMINI SAĞLAYACAK YÖNETİM SÜREÇLERİNİN İŞLETİLMESİ				
GEREKÇE: Eğitim ortamında şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında, eğitim ortamları ve çevresindeki ilişkilerin ve uygulamaların yapıcı, barışçıl ve destekleyici hale getirilmesinde yönetsel süreçler belirleyicidir. Bu nedenle eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi ve şiddete etkili müdahale konusunda yönetsel süreçlerin etkili bir şekilde işletilmesi gerekmektedir. Geliştirilecek politikaların, uygulanacak program ve hizmetlerin yürütülmesinde her kademedeki yöneticiler arasında söz ve eylem birliğinin bulunması şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında açısından önemlidir.				
STRATEJİLER: Şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında bilgiye dayalı yönetim uygulamalarının geliştirilmesi Şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında katılımcı ve işbirliğine dayalı yönetim anlayışının güçlendirilmesi Şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında izleme ve değerlendirme sisteminin oluşturulması				
ÇIKTILAR: Şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında bilgiye dayalı yönetim uygulamaları Eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında işlevsel örgütlenme modeli Eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında etkili iletişim ağı				
S.N	FAALİYETİN KONUSU	TARİH	FAALİYETİ YÜRÜTECEK GÖREVLİLER	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK KİŞİ VE KURULUŞLAR
1	Eğitim ortamlarında şiddetin hiçbir türüne izin vermeyen okul politikasının oluşturulması ve benimsenmesi	Yıl Boyunca	Çalışma Ekibi	
2	Şiddetin önlenmesine yönelik bir okul ekibinin oluşturularak okul eylem planının hazırlanması	Yıl Boyunca	Çalışma Ekibi	
3	Karar verme sürecinde öğrenci, aile ve öğretmenlerin tam katılımının sağlanması	Yıl Boyunca		
4	Okul ve sınıf kurallarının tam katılım ile hazırlanarak herkesin görebileceği yerlere asılması	Yıl Boyunca	Sınıf Öğretmenleri	
5	Eğitim ortamlarında çalışanların iş analizleri ve görev tanımlarının yapılması	Yıl Boyunca	Çalışma Ekibi	
6	Krize müdahale ekiplerinin kurulması ve eğitimlerinin planlanması(intihar, kaza, afet, şiddet olayı ile ilgili ekip)	Yıl Boyunca	Çalışma Ekibi	
7	Şiddetin önlenmesi ve azaltılması konusunda etkili başvuru mekanizmalarının kurulması ve tanıtılması	Yıl Boyunca		
8	Okul idaresi ve öğretmenlere, şiddet ve şiddet türleri hakkında ortak ve tutarlı bir anlayış geliştirmek için şiddeti tanıma, önleme ve müdahaleye yönelik bilgi ve beceriler kazandırmak	Yıl Boyunca	Okul idaresi/ Rehber Öğretmen	
9	Velileri bilgilendirme amaçlı bilgilendirme mektuplarının (şiddet ve önlenmesi) hazırlanması	Ekim/Kasım 2018	Okul idaresi/Okul Aile birliği	
10	Okuldan kaçma ve önlenmesine yönelik aileleri bilgilendirici broşür hazırlanması	Yıl Boyunca	Çalışma Ekibi	
11	Eğitim ortamında “Biz Bilinci”ni geliştirecek faaliyetlerin düzenlenmesi(toplantı-yemek vb.)	Yıl Boyunca	Çalışma Ekibi	
12	Mevzuat hakkında bilgilendirme çalışmaları	Yıl Boyunca	Çalışma Ekibi	
13	Birimlerin günlük, haftalık, aylık denetimlerinin planlanması	Yıl Boyunca	Çalışma Ekibi	
14	Okul giriş-çıkışlarının kontrol altına alınması (okul güvenliğinin sağlanması)	Yıl Boyunca	Okul idaresi	
15	Gerektiğinde “İl/İlçe Krize Müdahale” ve “Psikososyal Müdahale Ekibi” ile işbirliği sağlanması	Yıl Boyunca	Çalışma Ekibi	

Not: Okulun ihtiyaç ve imkânları doğrultusunda faaliyet konuları seçilmelidir.

..... İLKOKULU/ORTAOKULU/LİSESİ
2018–2019 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDETİN ÖNLENMESİ VE AZALTILMASI EYLEM PLANI

MÜDAHALE ALANI 2: ÖĞRETMENLER VE YÖNETİCİLER				
AMAÇ: ÖĞRETMENLERDE VE YÖNETİCİLERDE ŞİDDET İÇERİKLİ DAVRANIŞLARIN ÖNLENMESİ				
GEREKÇE: Öğretmenler ve yöneticiler, eğitim ortamlarında yaşanan şiddetin mağduru ya da kaynağı olabilmektedir. Bu nedenle, eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi açısından yürütülecek faaliyetlerin odağına öğretmen ve yöneticilerin yerleştirilmesi gerekmektedir. Öğretmen ve yöneticiler eğitim ortamlarında öğrenciler için önemli bir rol modeldir. Öğretmen ve yöneticiler, şiddetten uzak bir eğitim ortamının sağlanmasında taşıdıkları önem nedeniyle öncelikli olarak ele alınması gereken aktörlerdir.				
STRATEJİLER: Öğretmen ve yöneticilerin eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi ve azaltılmasındaki katkılarının performans değerlendirmesinde politika haline getirilmesi Merkezi ve yerel düzeyde eğitim, materyal, eğitsel yönetim (süpervizyon) desteği sağlanarak öğretmen ve yöneticilerin kapasitelerinin artırılması				
ÇIKTILAR: Şiddeti eğitim, disiplin ve sorun çözme aracı olarak kullanmayan öğretmen ve yöneticiler Eğitim ortamlarında ve dersliklerde öğrenciler üzerinde etkin denetim ve gözetim sağlayan öğretmenler ve yöneticiler Mesleki motivasyonları ve iş doyumları arttırılmış öğretmenler ve yöneticiler Genel pedagojik formasyon yanında alana yönelik pedagojik formasyonu yeterli öğretmen ve yöneticiler Öğretmenler ve yöneticiler için şiddetin azaltılmasına yönelik belirlenmiş performans kriterleri				
S.N	FAALİYETİN KONUSU	TARİH	FAALİYETİ YÜRÜTECEK GÖREVLİLER	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK KİŞİ VE KURULUŞLAR
1	Yönetici ve öğretmenlerde, şiddet ve şiddet davranışları hakkında tutarlı bir anlayışın geliştirilmesi	Kasım-2018	Çalışma Ekibi	
2	Şiddete ilişkin yapılacak araştırmalarla ilgili formların eksiksiz olarak doldurulması	Yıl Boyunca	Tüm Öğretmenler	
3	Yönetici ve öğretmenlerin okul ve sınıf yönetimi, problem çözme, çatışma yönetimi, arabuluculuk, iletişim becerileri, öfke denetimi, olumlu disiplin yöntemleri vb. konularda beceri kazanması	Yıl Boyunca	Rehber Öğretmen	
4	Öfke yönetimi, stresle başa çıkma vb. durumlar için psiko-sosyal destek alınmasının sağlanması	Yıl Boyunca	Sınıf Öğretmenleri	Rehber Öğrt.
5	Öğretmenlere şiddeti tanıma, önleme ve müdahaleye yönelik bilgi ve beceriler kazandırmak	Yıl Boyunca	Çalışma Ekibi	
6	Okulda risk faktörlerinin belirlenmesi(Parçalanmış aile, aile içi şiddet, çalışan çocuklar vb.)	Kasım 2018	Çalışma Ekibi	
7	Okulda sportif, sosyal, kültürel, sanatsal, bilimsel ve ders dışı etkinliklerin sayısını, çeşidini ve bu etkinliklere katılan öğrenci sayısını arttırmak	Yıl Boyunca	Çalışma Ekibi	Mahalli idareler/G.Spor il Md. vb
8	Öğrencileri tanıyabilmek için ev ziyaretlerinin planlanması ve yapılması	Yıl Boyunca	Sınıf Öğretmenleri	Okul İdaresi
10	Çocuk ihmal ve istismarı konusunda bilgi desteğinin sağlanması	Yıl boyunca	Rehber Öğretmen	
11	Öğrencilerin yaş dönemleri doğrultusunda gelişim özellikleri, karşılaşılan sorunlar ve müdahale konusunda öğretmenlerin bilgilendirilmesi	Yıl boyunca	Rehber Öğretmen	
12	İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nden ve Rehberlik Araştırma Merkezinden ihtiyaç duyulan konularda bilgi almak	Yıl boyunca	Çalışma Ekibi	

Not: Okulun ihtiyaç ve imkânları doğrultusunda faaliyet konuları seçilmelidir

..... İLKOKULU/ORTAOKULU/LİSESİ
2018–2019 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDETİN ÖNLENMESİ VE AZALTILMASI EYLEM PLANI

MÜDAHALE ALANI 3: ÖĞRENCİ				
AMAÇ: ÖĞRENCİLERDE ŞİDDET İÇERİKLİ DAVRANIŞLARIN AZALTILMASI				
GEREKÇE: Öğrencilerin şiddet içerikli davranışlar sergilemesinin en önemli nedenlerinden biri problemlerle başa çıkma becerilerindeki yetersizlikler diğeri de olumsuz çevre koşullarıdır. Temelde öğrenciyi ve ailesini güçlendirerek çevrenin olumsuz etkisini azaltmak mümkündür. Öğrencinin sağlıklı gelişiminin desteklenmesi, farkındalıklarının artırılması, sorunlarla baş etme ve yaşam becerilerinin geliştirilmesi ile şiddet içerikli davranış sergileme riskine ve bu riski oluşturan faktörlere karşı etkili önlemler almak mümkündür.				
STRATEJİLER: Var olan program ve projelerin eşgüdüm içerisinde yürütülmesi, bütüncül bir yaklaşımla değerlendirilmesi ve deneyimlerin paylaşılması Temel önleme, koruma ve müdahale hizmetlerinin tüm öğrencilere ulaştırılması Risk altındaki tüm çocukların tespitinde ve onlara verilecek hizmetlerde bütüncül bir yaklaşımın izlenmesi				
ÇIKTILAR: Şiddet içerikli davranışlar hakkında farkındalıkları geliştirilmiş öğrenciler Kendini koruma, şiddetle baş etme ve şiddet içerikli davranışları en aza indirmeye yönelik beceriler kazanmış öğrenciler Madde bağımlılığından korunma konusunda bilinçlendirilmiş öğrenciler				
S.N	FAALİYETİN KONUSU	TARİH	FAALİYETİ YÜRÜTECEK GÖREVLİLER	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK KİŞİ VE KURULUŞLAR
1	Okul öğrenci meclisi, şiddeti önleme komisyonunun oluşturulması	Ekim-2018	Okul İdaresi	
2	Okul öğrenci kurulunun bilgilendirilmesi, konu hakkında toplantılar düzenlenmesi	Kasım 2018	Okul İdaresi	
3	Şiddetin önlenmesi ve azaltılmasına yönelik hazırlanan, okul rehberlik planında yer alan okul ve sınıf etkinliklerinin uygulanması	Yıl Boyunca	Sınıf Öğretmenleri	
4	Öğrenciler için boş zamanlarını değerlendirme çizelgelerinin oluşturulması	Yıl Boyunca	Rehber Öğretmen	
5	Riskli davranışlar konusunda farkındalık yaratma ile ilgili programların(Hayata sahip Çıkmak vb) uygulanması	Yıl Boyunca	Rehber Öğretmen	
6	Öğrencilerin şiddete ilişkin tutum ve davranışları ile baş etme mekanizmalarına ilişkin araştırma/değerlendirme formlarının eksiksiz bir biçimde doldurulması	Yıl Boyunca	Sınıf Öğretmenleri	
7	Dünya Çocuk Hakları Bildirgesinin incelenmesi ve pano çalışmalarının yapılması	Yıl Boyunca	Sınıf Öğretmenleri	
8	Devamsızlık nedenleri konusunda araştırma yapılması, devamsızlığı fazla olan öğrencilere gerekli desteğin sağlanması	Yıl Boyunca	Rehber Öğretmen	
9	Öğrencilerin zararlı maddeler konusunda bilinçlenmesine yönelik çalışmalar yapılması	Yıl Boyunca	Rehber Öğretmen	
10	Okulun çeşitli yerlerine istek ve müracaat kutularının konularak öğrenci görüşlerinin alınması	Yıl Boyunca		
11	Okul, çevre, öğretmen ve ailelerinden beklentileri hakkında anket çalışmasının yapılması	Kasım 2018	Rehber Öğretmen	
12	Çocuk ihmal ve istismarı konusunda bilgi desteği sağlanması	Yıl Boyunca	Rehber Öğretmen	
13	Ergenlik dönemi gelişim özellikleri ve karşılaşılan sorunlar hakkında öğrencilerin bilgilendirilmesi	Yıl Boyunca	Rehber Öğretmen	
14	Okulda sportif, sosyal, kültürel, sanatsal, bilimsel ve ders dışı etkinliklerin sayısını, çeşidini ve bu etkinliklere katılan öğrenci sayısını arttırmak	Yıl Boyunca	Çalışma Ekibi	
15	Akran arabuluculuğu ile ilgili öğrencilerle çalışmalar yapılması	Yıl Boyunca	Rehber Öğretmen	
16	Akran ilişkilerini geliştirme çalışmalarının yapılması	Yıl Boyunca	Rehber Öğretmen	
17	İhtiyaç duyan öğrencilere yönelik atılganlık eğitimi, öfke yönetimi, çatışma çözme becerileri gibi çalışmaların yapılması	Yıl Boyunca	Rehber Öğretmen	

Not: Okulun ihtiyaç ve imkânları doğrultusunda faaliyet konuları seçilmelidir.

..... İLKOKULU/ORTAOKULU/LİSESİ
2018–2019 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDETİN ÖNLENMESİ VE AZALTI LMASI EYLEM PLANI

MÜDAHALE ALANI 4: EĞİTİM ORTAMI VE ÇEVRESİ				
AMAÇ: EĞİTİM ORTAMININ FİZİKSEL VE SOSYAL ÇEVRESİNDE ŞİDDETİN AZALTI LMASI VE ÖNLENMESİ				
GEREKÇE: Eğitim ortamlarının sosyal ve fiziksel çevresi ile bütünleşmesi eğitim açısından istenilen bir durumdur. Bu bağlamda eğitim ortamının sosyal çevresi ile olumlu etkileşim içerisinde olması eğitim ve öğretimin amaçlarının gerçekleştirilmesi, şiddetin önlenmesi ve azaltılması sürecinde büyük önem taşır. Öncelikle çevresindeki sosyal aktivitelerin artırılması, çevre ile bütünleşmesi yoluyla eğitim ortamları cazibe merkezleri haline gelecektir.				
STRATEJİLER: Eğitim ortamları ve çevresinde güvenli ğin sağlanması Eğitim ortamlarının sosyal ve fiziksel çevresi ile bütünleşmesini sağlayacak, eğitimde niteli ği arttıracak okul gelişim modellerinin yaygınlaştırılması Diğer sektörler ve kuruluşlarla işbirli ği yapılması Eğitim ortamı ve çevresinde olumsuz grup ve kişilerin yapılanmasının engellenmesi				
ÇIKTILAR: Cazibe merkezi haline gelmiş eğitim ortamları. Güvenli ği arttırılmış eğitim ortamları Eğitim ortamları çevresinde öğrencilerin kolaylıkla ulaşabilece ği sosyal etkinlik mekanları				
S.N	FAALİYETİN KONUSU	TARİH	FAALİYETİ YÜRÜTECEK GÖREVLİLER	İŞBİRLİ Ğİ YAPILACAK KİŞİ VE KURULUŞLAR
1	Kampanyalar (Okulda şiddeti istemiyorum vb.) düzenleme	Yıl Boyunca	Okul İdaresi	Okul Aile Birli ği
2	Öğrencilerin sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif etkinliklerle desteklenmesi	Yıl Boyunca	Okul İdaresi	
3	Öğrencide “Biz Bilinci”nin gelişmesini sağlayıcı faaliyetlerin düzenlenmesi(Eski mezunlarla buluşma vb.)	Yıl Boyunca	Okul İdaresi	
4	Öğretmen, öğrenci ve velilerin yakın çevredeki olumsuz kişi ve grupların etkileri hakkında bilgilendirilmesi	Kasım-Mart	Okul İdaresi	İlçe Emniyet Müdürlü ğü
5	İnternet Cafe/Kahve/Oyun mekânı sahiplerinin şiddet ve kaynakları konusunda bilgilendirilmesi	Yıl Boyunca	Çalışma Ekibi	
6	Okul kütüphanesi/ Bilgi teknoloji sınıflarının açık tutularak öğrencilerin yararlanmasının sağlanması	Yıl Boyunca	Çalışma Ekibi	
7	Ders dışı egzersiz çalışmalarının (satranç/tiyatro/koro vb) planlanması ve yapılması	Yıl Boyunca	Çalışma Ekibi	
8	Eğitim ortamlarının güvenli ğinin artırılması, gerekirse kolluk güçleri ile etkin işbirli ği yapılması	Yıl Boyunca	Okul İdaresi	
9	Mevcut toplum merkezleri ile çocuk ve gençlik merkezlerinin eğitim ortamları ile ilişkilerinin güçlendirilmesi	Yıl Boyunca	Çalışma Ekibi	Toplum Merkezleri / Çocuk Ve Gençlik Merkezleri
10	Okul ortamının şiddet eğilimini azaltacak pano, uyarıcı afiş ve spotlarla donatılması	Yıl Boyunca	Çalışma Ekibi	
11	Eğitim ortamının verimli hale getirilmesi amacıyla okulda uygun zamanlarda 40 dakika okuma saati düzenlenmesi	Yıl Boyunca	Çalışma Ekibi	
12	Okulun zaman zaman emniyet birimlerince ziyaret edilmesi	Yıl Boyunca	Okul İdaresi	İlçe Emniyet Müdürlü ğü
13	Okul çevresinde tehdit oluşturabilecek olay, durum ve kişilerle ilgili olarak emniyet birimleri ile iletişime geçmek	Yıl Boyunca	Okul İdaresi	İlçe Emniyet Müdürlü ğü
14	Okul giriş çıkışlarının daha etkin kontrol edilmesi	Yıl Boyunca	Okul İdaresi	

Not: Okulun ihtiyaç ve imkânları doğrultusunda faaliyet konuları seçilmelidir.

..... İLKOKULU/ORTAOKULU/LİSESİ
2018–2019 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDETİN ÖNLENMESİ VE AZALTILMASI EYLEM PLANI

MÜDAHALE ALANI 5: AİLE				
AMAÇ: EĞİTİM ORTAMINDA ŞİDDETİN ÖNLENMESİ VE AZALTILMASINDA AİLENİN KATKISININ ARTTIRILMASI				
GEREKÇE: Şiddet, büyük ölçüde öğrenilmiş bir davranıştır. Çocuğun dünyaya geldiğinde karşılaştığı ilk sosyalizasyon alanı aile ortamıdır. Aile içinde öğrenilen davranış, tutum ve yaklaşımların büyük bir çoğunluğu eğitim ortamına taşınmaktadır. Çocuğun eğitim ortamı, çevresindeki toplum ve aileden soyutlanması mümkün olmadığından şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında bütünlüklü bir yaklaşım esas alınmalıdır. Okul ortamı ve çevresinin şiddetten arındırılması sadece eğitim ortamlarında alınacak önlemlerle sağlanamaz. Bilinçli aile, çocuğun gözetim ve denetimini daha etkili bir şekilde yerine getirirken çocuğun şiddete yönelmesini engellemeyi ve şiddetten korunmasını da sağlar. Aile ile işbirliğinde sağlanacak başarı, çocuğa, eğitim ortamlarında öğretilen bilginin davranışa dönüşmesi bakımından da yardımcı olacaktır.				
STRATEJİLER: Şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında ailelerle etkin işbirliğinin sağlanması. Şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında ailenin bilinçlendirilmesine yönelik eğitim çalışmalarının sürekli hale getirilmesi.				
ÇIKTILAR: Çocuk yetiştirirken şiddeti disiplin aracı olarak kullanmayan aileler				
S.N	FAALİYETİN KONUSU	TARİH	FAALİYETİ YÜRÜTECEK GÖREVLİLER	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK KİŞİ VE KURULUŞLAR
1	Eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi ve azaltılması kapsamında okul-aile işbirliğinin geliştirilmesi amacı ile okulda veli toplantılarının düzenlenmesi	Kasım 2018	Çalışma Ekibi	
2	Mevcut Ana-Baba eğitimlerinin tanıtılması ve ailelerin katılımının teşvik edilmesi	Aralık-Mart	Çalışma Ekibi	
3	Madde kullanımı ve önlenmesine yönelik aileleri bilgilendirici broşürler hazırlanması	Yıl Boyunca	Çalışma Ekibi	
4	Risk faktörleri konulu Ana-Baba eğitim semineri	Yıl Boyunca	Rehber Öğretmen	
5	Çocuk ihmal ve istismarı konusunda bilgi desteği sağlanması	Mayıs 2019	Rehber Öğretmen	
6	Öğrencilerin yaş dönemleri doğrultusunda gelişim özellikleri, karşılaşılan sorunlar ve müdahale konusunda velilerin bilgilendirilmesi	Mayıs 2019	Rehber Öğretmen	
7	Yapılacak olan ev ziyaretlerinde velilerin çocukları ve yapılan çalışmalar hakkında bilgilendirilmesi	Yıl Boyunca	Çalışma Ekibi	
8	Aile içi iletişim konulu seminer yapılması		Rehber Öğretmen	
9	Öğrenci devamsızlıklarının velilere bildirilmesi	Yıl Boyunca	Okul idaresi	

Not: Okulun ihtiyaç ve imkânları doğrultusunda faaliyet konuları seçilmelidir.

2006/26 ve 2009/09 NOLU GENELGE KAPSAMINDA RİSKLİ YAŞAM KOŞULLARINDA KORUMA ÖNLEME VE MÜDAHELE HİZMETLERİ
ADANA İLİOKULU DEĞERLENDİRME RAPORU

EK-1

S.N.	GERÇEKLEŞTİRİLEN ETKİNLİK VE PROGRAMLARIN ADI	Uygulama Sayısı	ETKİNLİKLERE KATILANLARLA İLGİLİ SAYISAL DURUM					
			Yönetici	Öğretmen	Aile	Öğrenci Sayısı	Diğer	
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
T O P L A M								

İşbirliği yapılan kurum ve kuruluşlar:

Eylem Planının Gerçekleşmesinde Yaşanan Fırsatlar ve Güçlükler:

Programın Uygulanmasında ve Eğitimlere İlişkin Olumlu Yanlar ve Varsa Karşılaşılan Güçlükler:

Görüş ve Öneriler:

.....
Psikolojik Danışman

U Y G U N D U R

... / / 201..

.....
OKUL MÜDÜRÜ

OKULU/LİSESİ RİSK HARİTASI

Tarih:

Sıra No	Sınıf/Sınıfı	Risk Haritası
1		Anne en fazla ilköğretim mezunu
2		Baba en fazla ilköğretim mezunu
3		Tek çocuk olan
4		5 ve üstü kardeşi olan
5		Anne ve baba aynı yaşayan
6		Anne ve baba boşanmış olan
7		Yalnızca annesi ile yaşayan
8		Yalnızca babası ile yaşayan
9		Annesi hayatta olmayan
10		Babası hayatta olmayan
11		Anne ve baba hayatta olmayan
12		Şehit Çocuğu
13		Yalnızca büyükannesi/büyükbabasıyla yaşayan
14		Yalnızca diğer akrabalarıyla yaşayan
15		Konuyu aile görevi içinde olan
16		Sevgi Evinde kalan
17		Sosyal Hizmetler Çocuk Eziğine Kurumunda kalan
18		Aile içinde süregelen hastalığı olan
19		Aile içinde ruhsal hastalığı olan
20		Aile içinde Bağımlı Bireyler Bulunan (alkolizm vb.)
		Aile içinde ceza hükümlü bulunan
		Ailesi mevsimlik işçi olan
		Aile iş gücüne maruz kalan
		Özel Yetenekli Tanısı Olan
		Yetenekli aile içinde özel eğitim raporu olan
		Süregelen hastalığı olan
		Ruhsal hastalığı olan
		Disiplinlik Tedbir Kararı Olan
		Eğitim Tedbir Kararı Olan
		Müddet Sıkıntısı Yaşayan
		Sürekli Devamsız olan
		Bir işte çalışmayan
		Akademik Başarıları Düşük
		Ruhsal ailemi grubuna dahil olan
		Diğer
TOPLAM		